

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2021. szeptember 2.*

„Előzetes döntéshozatal – A pénzügyi rendszer pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzése – (EU) 2015/849 irányelv – 2005/60/EK irányelv – Pénzmosás bűncselekménye – Az alaphűncselekmény elkövetője általi pénzmosás (»saját jövedelem tisztára mosása«)”

A C-790/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Curtea de Apel Braşov (brassói ítélőtábla, Románia) a Bírósághoz 2019. október 24-én érkezett, 2019. október 14-i határozatával terjesztett elő

a **Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov**

és

LG,

MH

között,

az **Agencia Naţională de Administrare Fiscală – Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Braşov**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Arabadjiev tanácselnök, A. Kumin, T. von Danwitz, P. G. Xuereb és I. Ziemele (előadó bírák,

főtanácsnok: G. Hogan,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: román.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov képviselőjében C. Constantin Sandu, meghatalmazotti minőségben,
- a román kormány képviselőjében E. Gane és L. Liţu, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek, J. Vlácil és L. Dvořáková, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében kezdetben T. Scharf, M. Wasmeier, R. Troosters és L. Nicolae, később T. Scharf, M. Wasmeier és L. Nicolae, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. január 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 141., 73. o.) 1. cikke (3) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelem előterjesztésére az LG és az MH ellen pénzmosás bűncselekményének elkövetése és abban való közreműködés miatt indult büntetőeljárás keretében került sor.

Jogi háttér

Az Európa Tanács joga

Az EJEE hetedik kiegészítő jegyzőkönyve

- 3 Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE; Magyarországon kihirdette az 1993. évi XXXI. törvény) hetedik kiegészítő jegyzőkönyvének a „Kétszeres eljárás alá vonás vagy büntetés tilalma” című 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. Ha valakit egy állam büntetőtörvényének és büntetőeljárási törvényének megfelelően egy bűncselekmény kapcsán már jogerősen felmentettek vagy elítéltek, e személlyel szemben ugyanennek az államnak az igazságszolgáltatási szervei ugyane bűncselekmény miatt nem folytathatnak büntetőeljárást, és vele szemben abban büntetést nem szabhatnak ki.

[...]

A Strasbourgi Egyezmény

- 4 Az Európa Tanácsnak a pénzmosásról, a bűncselekményekből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, 1990. november 8-án Strasbourghban aláírt egyezménye (az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 141. szám, a továbbiakban: Strasbourgi Egyezmény; Magyarországon kihirdette az 2001. évi CI. törvény) 1. cikkének a) pontja a következőképpen szól:

„Ezen Egyezmény alkalmazása során:

- a) »jövedelem« a bűncselekményekből származó bármilyen vagyoni előny, amely az e cikk b) pontjában megjelölt bármilyen dolog formájában megjelenhet”.

- 5 Ezen egyezmény 6. cikkének 1. és 2. bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„1. A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a belső joguk szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse:

- a) a dolgok átalakítását vagy átruházását, annak ismeretében, hogy e dolgok jövedelemnek minősülnek, azzal a céllal, hogy a dolgok jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, vagy az alaphűncselekmény elkövetésében részt vevő személyt segítsék a tettéhez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében;

[...]

2. E cikk 1. bekezdésének végrehajtása vagy alkalmazása során:

[...]

- b) rendelkezni lehet úgy, hogy a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények az alaphűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak;

[...]

A Varsói Egyezmény

- 6 Az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, Varsóban, 2005. május 16-án kelt Egyezménye (az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 198. szám, a továbbiakban: Varsói Egyezmény; Magyarországon kihirdette a 2008. évi LXIII. törvény), amely 2008. május 1-jén lépett hatályba, az 1. cikkének a) pontjában a „jövedelem” kifejezésnek ugyanazt a meghatározását tartalmazza, mint a Strasbourgi Egyezmény.

7 Ezen egyezmény 9. cikke 1. és 2. bekezdésének szövege a következő:

„1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy nemzeti joga szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse:

a) a dolog átalakítását vagy átruházását, annak ismeretében, hogy e dolog jövedelemnek minősül, azzal a céllal, hogy a dolog jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, vagy az alaphűncselekmény elkövetésében részt vevő személyt segítsék a tettéhez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében;

[...]

2. E cikk 1. bekezdésének végrehajtása vagy alkalmazása során:

[...]

b) rendelkezni lehet úgy, hogy a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények az alaphűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak;

[...]”

A Strasbourgi és a Varsói egyezmény magyarázó jelentései

8 A Strasbourgi és a Varsói Egyezmény magyarázó jelentéséből kitűnik, hogy a Strasbourgi Egyezmény 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja és a Varsói Egyezmény 9. cikke (2) bekezdésének b) pontja figyelembe veszi azt a tényt, hogy bizonyos államokban a belső büntetőjoguk alapvető elvei alapján az alaphűncselekmény elkövetője nem követ el további jogsértést az alaphűncselekményből származó jövedelem tisztára mosásával, míg más államok már alkottak erre vonatkozó jogszabályokat.

Az uniós jog

A 2001/500/IB kerethatározat

9 A pénzmosásról, valamint a bűncselekményhez felhasznált eszközök és az abból származó jövedelmek azonosításáról, felkutatásáról, befagyasztásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló 2001. június 26-i 2001/500/IB tanácsi kerethatározat (HL 2001. L 182., 1. o.) az 1. cikkében előírja:

„A szervezett bűnözés elleni harc előmozdítására a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy ne tegyenek fenntartásokat, illetve ne tartsák meg azokat a [Strasbourgi Egyezmény] következő cikkeivel összefüggésben:

[...]

b) A 6. cikkel összefüggésben a súlyos bűncselekmények tekintetében. Ilyennek minősülnek minden esetben azok a bűncselekmények, amelyek egy évnél hosszabb szabadságvesztés-bűntetéssel, illetve szabadságelvonással járó intézkedéssel büntetendők; azokban az államokban, amelyek jogrendszere a bűncselekmények legkisebb büntetési tételét

határozza meg, azok a bűncselekmények minősülnek ilyeneknek, amelyek legalább hat hónapnál hosszabb időtartamú szabadságvesztés-büntetéssel, illetve szabadságelvonással járó intézkedéssel büntethetők.”

- 10 E kerethatározat 2. cikke értelmében:

„Minden tagállam megteszi a saját büntetési rendszerével összhangban álló szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a [Strasbourgi Egyezmény] 6. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett bűncselekmények, ahogy azok ezen kerethatározat 1. cikkének b) pontjából következnek, olyan szabadságvesztés-büntetésekkel legyenek büntethetők, amelyek büntetési tételének felső határa nem lehet kevesebb négy évnél.”

A 2005/60/EK irányelv

- 11 A pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint a terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2005. L 309., 15. o.) (1), (5) és (48) preambulumbekkezdése a következőképpen fogalmaz:

„(1) A jelentős feketepénz-áramlás árthat a pénzügyi szektor stabilitásának és tekintélyének, és fenyegetést jelent az egységes piacra nézve; a terrorizmus társadalmunk alapjait támadja meg. A büntetőjogi megközelítésen túl a pénzügyi rendszeren keresztül történő megelőző erőfeszítések hozhatnak eredményt.

[...]

(5) Pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására gyakran nemzetközi összefüggésekben kerül sor. A kizárólag nemzeti vagy akár [európai uniós] szinten elfogadott intézkedések, nemzetközi koordináció és együttműködés figyelembevétele nélkül nagyon korlátozott hatással járnának. Ezért az [Unió] által e téren elfogadott intézkedéseknek összhangban kell lenniük az egyéb nemzetközi fórumokon tett lépésekkel. Az [uniós] fellépésnek továbbra is különös figyelemmel kell lennie a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni harcban élen járó nemzetközi testületnek, a Pénzügyi Akciócsoportnak (Financial Action Task Force, a továbbiakban: »FATF«) a pénzmosás, illetve a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem terén megfogalmazott ajánlásaira. Tekintettel arra, hogy az FATF által megfogalmazott ajánlásokat 2003-ban nagymértékben felülvizsgálták, és kiterjesztették, ennek az irányelvnek összhangban kell lennie ezzel az új nemzetközi előírással.

[...]

(48) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja különösen az Európai Unió alapjogi chartájában elismert elveket. Ezen irányelv egyetlen része sem értelmezhető vagy hajtható végre az [EJEE-vel] nem összeegyeztethető módon.”

- 12 Az említett irányelv 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) A tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának tilalmát.

- (2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő szándékos elkövetői magatartás minősül pénzmosásnak:
- a) vagyon átváltása vagy átruházása annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy tevékenysége jogi következményeinek elkerülése céljából nyújtott segítség;
 - b) a vagyon valódi természetének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzáfűződő jogoknak vagy tulajdonjogának elrejtése vagy leplezése, annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;
 - c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata a szerzés időpontjában annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;
 - d) az előző pontokban említett bármely cselekmény elkövetésében való részvétel, elkövetésére való szövetkezés, elkövetésének megkísérlése, valamint elkövetésének támogatása, pártolása, elősegítése és ajánlása.”
- 13 A 2005/60 irányelv 5. cikke úgy rendelkezik, hogy „[a] pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése érdekében a tagállamok az ezen irányelv hatálya alá tartozó területen szigorúbb rendelkezéseket is elfogadhatnak, vagy hatályban tarthatnak”.

A 2015/849 irányelv

- 14 A 2015/849 irányelv 1. cikke kimondja:

„(1) Ezen irányelv célja, hogy megelőzze az uniós pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználását.

(2) A tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás tilalmát.

(3) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő szándékos elkövetői magatartás minősül pénzmosásnak:

- a) vagyon átalakítása vagy átruházása annak ismeretében, hogy a vagyon büntetendő cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy részére tevékenysége jogi következményeinek elkerüléséhez nyújtott segítség céljából;
- b) a vagyon valódi jellegének, származásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának titkolása vagy leplezése annak ismeretében, hogy a vagyon büntetendő cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;
- c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata annak a szerzés időpontjában való ismeretében, hogy a vagyon büntetendő cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;

- d) az a), b) és c) pontban említett bármely cselekmény elkövetésében való részvétel, elkövetésére való szövetkezés, elkövetésének megkísérlése, valamint elkövetésének támogatása, pártolása, elősegítése és ajánlása.

[...]

Az (EU) 2018/1673 irányelv

- 15 A pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1673 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2018. L 284., 22. o.) (1) és (11) preambulumbekkezdése előírja:

„(1) A pénzmosás és a hozzá kapcsolódó terrorizmusfinanszírozás, illetve szervezett bűnözés továbbra is jelentős, uniós szintű probléma, amely károsan érinti a pénzügyi szektor integritását, stabilitását és hírnevét, és veszélyt jelent az Unió belső piacára és belső biztonságára nézve. E jelenségek kezelése, valamint az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásának kiegészítése és megerősítése érdekében ezen irányelv célja a pénzmosás elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelem, valamint az illetékes hatóságok közötti hatékonyabb és gyorsabb, határokon átnyúló együttműködés lehetővé tétele.

[...]

(11) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a pénzmosáshoz kapcsolódó cselekmények egyes fajtái akkor is büntetendők legyenek, ha elkövetőjük azonos a vagyont létrehozó büntetendő cselekmény elkövetőjével (saját jövedelem tisztára mosása). Ilyen esetekben, amennyiben a pénzmosás nem csupán a birtoklást vagy a felhasználást fedi le, hanem a vagyon átruházására, átalakítására, eltitkolására vagy leplezésére is kiterjed, és a büntetendő cselekmény által okozott kárhoz képest további kárt eredményez – például a büntetendő cselekményből származó vagyon forgalomba hozásával és így a vagyon jogellenes eredetének eltitkolásával –, akkor e pénzmosási cselekmény büntetendő.”

- 16 Ezen irányelvnek a „Pénzmosási bűncselekmények” című 3. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendőnek minősüljenek a következő magatartások:

- a) vagyon átalakítása vagy átruházása annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik, a vagyon jogellenes eredetének eltitkolása vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy részére a tettehez fűződő jogkövetkezmények elkerüléséhez való segítségnyújtás céljából;
- b) a vagyon valódi jellegének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának eltitkolása vagy leplezése annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik;
- c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata a szerzés időpontjában annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik.

(2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett magatartás bűncselekményként büntetendő legyen, ha az elkövető gyanította vagy tudnia kellett volna, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik.

[...]

(5) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett magatartás bűncselekménynek minősüljön, ha azt olyan személyek valósítják meg, akik elkövették vagy részt vettek abban a büntetendő cselekményben, amelyből a vagyon származik.”

- 17 Az említett irányelv 13. cikkének (1) bekezdésével összhangban a tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2020. december 3-ig megfeleljenek.

A román jog

- 18 A 2002. december 7-i Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului (a pénzmosás megelőzéséről és büntetéséről, valamint a terrorizmus finanszírozásának megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedésekről szóló, 2002. december 7-i 656/2002. sz. törvény, *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 2002. december 12-i 904. szám) alapügyben alkalmazandó változata (a továbbiakban: 656/2002. sz. törvény) ültette át a román jogba többek között a 2005/60 irányelvet.

- 19 A 656/2002 törvény 29. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„(1) Pénzmosás bűncselekményének minősül és 3 évtől 12 évig terjedő szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő:

- a) a vagyon átalakítása vagy átruházása annak ismeretében, hogy a vagyon bűncselekmények elkövetéséből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy azon bűncselekmény tettese részére a közvádemelésnek, az elítélésnek vagy a büntetés végrehajtásának elkerüléséhez nyújtott segítség céljából, amely bűncselekményből a vagyon származik;
- b) a vagyon valódi jellegének, származásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának titkolása vagy leplezése annak ismeretében, hogy a vagyon bűncselekmény elkövetéséből származik;
- c) a vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata annak ismeretében, hogy a vagyon bűncselekmény elkövetéséből származik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 20 2018. november 15-én a Tribunalul Brașov (brassói törvényszék, Románia), LG vádlottat az általa 2009 és 2013 között megvalósított 80 cselekmény miatt bűnösnek találta a 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti pénzmosás bűncselekményében, és 1 év 9 hónap

felfüggesztett szabadságvesztés-büntetésre ítélte. Az érintett összegek az LG által elkövetett adócsalás bűncselekményből származtak. Az említett adócsalás bűncselekmény miatti eljárást megszüntették azt követően, hogy az érintett visszafizette a megfelelő összegeket.

- 21 E bíróság megállapította, hogy a 2009-től 2013-ig terjedő időszakban LG nem vezetett be azon társaság könyvelésébe, amelynek ügyvezetője volt, a bevételek beszedését igazoló adóügyi dokumentumokat, ami a román jog értelmében vett „adócsalásnak” minősül. Az adócsalásból származó pénzüsségeket ezt követően egy másik, MH által vezetett társaság számlájára utalták, majd azokat LG és MH felvette. Ezt az átutalást egy követelés engedményezésére vonatkozó szerződés alapján végezték el, amelyet LG, az általa vezetett társaság, valamint az MH által vezetett társaság kötött. Ezen engedményezési szerződés értelmében az általa vezetett társaság által LG részére fizetendő összegeket az említett társaság ügyfelei az MH által vezetett társaság bankszámlájára utalták át.
- 22 A Tribunalul Braşov (brassói törvényszék) azt is megállapította, hogy LG-t a pénzmosás bűncselekményének elkövetésében MH segítette, azonban e bíróság felmentette ez utóbbit, azzal az indokkal, hogy a jogsértés betudhatóságának feltétele nem teljesült, mivel nem nyert bizonyítást, hogy az érintettnek tudomása volt arról, hogy LG adócsalásból származó pénzüsségeket mosott tisztára.
- 23 2018. december 13-án a Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov (a Brassó megyei törvényszék mellett működő ügyészség; a továbbiakban: ügyészség), LG, valamint magánfélként az Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, Direcţia Generală Regională a Finanţelor Publice Braşov (nemzeti adóhatóság, brassói regionális költségvetési főigazgatóság) fellebbezést nyújtottak be a Curtea de Apel Braşovhoz (brassói ítélőtábla, Románia).
- 24 LG később visszavonta fellebbezését. Az ügyészség fellebbezése többek között MH-nak a pénzmosásban való bűnrészesség bűncselekmény elkövetésének vádja alóli felmentésének megalapozottságára vonatkozik. A magánfél a maga részéről vitatja a polgári jogi igény büntetőeljárást követő elbírálását azon kártérítés összegét illetően, amelynek megfizetésére a terheltet kötelezték.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a 2015/849 irányelv értelmezését kéri – noha azt az előírt határidőn belül nem ültették át a román jogba –, mivel ezen irányelv a pénzmosás bűncselekményét ugyanúgy határozza meg, mint az alapügy tényállásának időpontjában hatályos 2005/60 irányelv, amelyet a 656/2002. sz. törvény ültetett át a román jogba.
- 26 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy a pénzmosás, vagyis egy természeténél fogva valamely alaphűncselekményhez kapcsolódó járulékos bűncselekmény elkövetője nem lehet ezen alaphűncselekmény elkövetője.
- 27 Ez az értelmezés következik a 2015/849 irányelv preambulumból és 1. cikkének (3) bekezdéséből, valamint az „annak ismeretében, hogy a vagyon büntetendő cselekményből [...] származik” kifejezés nyelvtani, szemantikai és teleologikus elemzéséből, amelynek csak akkor van értelme, ha az alaphűncselekmény elkövetője különbözik a pénzmosás bűncselekményének elkövetőjétől. Ezenkívül, a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontjában szereplő mondat utolsó része („vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy részére tevékenysége jogi következményeinek elkerüléséhez nyújtott segítség céljából”) nem a pénzmosás elkövetőjével, hanem az alaphűncselekmény elkövetőjével áll kapcsolatban.

- 28 Egyébiránt e bíróság szerint annak elfogadása, hogy az alaphűncselekmény elkövetője a pénzmosás bűncselekményének elkövetője is lehet, a *ne bis in idem* elvének megsértését jelentené.
- 29 E körűlmények között a Curtea de Apel Braşov ((brassói ítélőtábla) úgy határozott, hogy az eljárást felfűggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a [2015/849] irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontját, hogy a pénzmosás bűncselekményének minősűlő cselekményt ténylegesen elkövető személy minden esetben különbözik az alapul szolgáló bűncselekményt (alaphűncselekményt, amelyből a pénzmosási tevékenység tárgyát képező pénz származik) elkövető személytől?”

A Bíróság előtti eljárás

- 30 2020. január 6-i levelében a Bíróság annak megerősítését kérte a kérdést előterjesztő bíróságtól, hogy LG visszavonta a Tribunalul Braşov (brassói törvényszék) 2018. november 15-i ítéletével szemben benyűjtott fellebbezést, és amennyiben igen, mennyiben szükséges még az előterjesztett kérdésre adandó válasz az alapűgy megoldásához.
- 31 A Bíróság e levelére adott 2020. január 16-i válaszában a kérdést előterjesztő bíróság megerősítette, hogy LG visszavonta e fellebbezést, anélkül azonban, hogy e visszavonás hatással lett volna az előzetes döntéshozatal iránti kérelem relevanciájára az ügyészség és a magánfél által benyűjtott fellebbezések miatt. E fellebbezések bármilyen vizsgálata ugyanis arra kötelezi a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy a pénzmosás bűncselekménye kapcsán döntsön a kifogásolt tényállás, illetve az LG-nek, valamint MH-nak felrűtt tények egymásnak való megfelelésére, a jogellenességre és a felrűhatóságra vonatkozó tényezőkrűl, így magát az űgy érdemét érintő döntés a Bíróság választától függ.
- 32 Ezenkívűl a kérdést előterjesztő bíróság pontosította, hogy az alapűgyben végső fokon jár el.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemrűl

Az elfogadhatóságrűl

- 33 A román kormány vitatja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát. E kormány mindenekelőtt azzal érvel, hogy az LG által benyűjtott fellebbezés visszavonása következtében a kérdést előterjesztő bíróságnak már nem kell határoznia LG-nek a pénzmosás bűncselekménye miatti elítélésérűl. Ennélfogva nem bizonyított, hogy az előterjesztett kérdésre adandó válasz hasznos lenne az alapűgy megoldása szempontjából.
- 34 Továbbá az alapjogvita alapjául szolgáló tényállás ismertetése kevésbé tűnik világosnak, ami alapján kétségek merűlhetnek fel azzal kapcsolatban, hogy a Bíróság rendelkezik-e a határozathozatalhoz szükséges összes információval.
- 35 Végűl, ellentétben azzal, amit a kérdést előterjesztő bíróság állít, a román ítélkezési gyakorlatban nincs semmilyen értelmezésbeli eltérés a 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja tekintetében, amely rendelkezés átveszi a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szűvegét.

- 36 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag a jogvitában eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozatnak az ítélet meghozatala szempontjából való szükségességét, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (2020. november 24-i Openbaar Ministerie [Okirat-hamisítás] ítélet, C-510/19, EU:C:2020:953, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Ebből következően az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan nincs összefüggésben az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2020. november 24-i Openbaar Ministerie [Okirat-hamisítás] ítélet, C-510/19, EU:C:2020:953, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 38 Konkrétabban, amint az magából az EUMSZ 267. cikk szövegéből kitűnik, a kért előzetes döntésnek „szükségesnek” kell lennie a kérdést előterjesztő bíróság által az előtte folyamatban lévő ügyben kialakítandó „ítélete meghozatalához”. Így az előzetes döntéshozatali eljárás előfeltétele többek között a nemzeti bíróság előtt ténylegesen folyamatban lévő jogvita, amelynek keretében a nemzeti bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítéletet tekintetbe vevő határozatot kell hoznia (2020. november 24-i Openbaar Ministerie [Okirat-hamisítás] ítélet, C-510/19, EU:C:2020:953, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből, valamint a kérdést előterjesztő bíróságnak a Bíróság 2020. január 6-i levelében feltett kérdésre adott válaszából kitűnik, hogy jogvita van folyamatban a kérdést előterjesztő bíróság előtt, és e bíróság úgy véli, hogy e jogvita megoldása érdekében lényegében arról a kérdésről kell határoznia, hogy a pénzmosás bűncselekményének elkövetője lehet-e az alaphűncselekmény elkövetője. Az említett bíróság következképpen figyelembe veheti az előterjesztett kérdésre adott választ.
- 40 Következésképpen nem tűnik nyilvánvalóan úgy, hogy az uniós jog kért értelmezése ne függene össze az alapjogvita tényállásával vagy tárgyával, illetve hogy a probléma hipotetikus jellegű lenne.
- 41 Ezenkívül, még ha az alapjogvita alapjául szolgáló tényállás ismertetése nagyon szűkszavú is, és nem teljesen egyértelmű, az lehetővé teszi az alapügy tétjének megértését. Egyebekben pedig a tényállás ezen ismertetése lehetővé tette a román, a cseh és a lengyel kormány, valamint az Európai Bizottság számára, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke értelmében előterjessék észrevételeiket.
- 42 Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 43 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság annak érdekében, hogy az előzetes döntéshozatalra kérdést előterjesztő bíróságnak hasznos választ adjon, figyelembe vehet olyan uniós jogi normákat, amelyekre a nemzeti bíróság kérdésében nem hivatkozott (2013. április 25-i Jyske Bank Gibraltar ítélet, C-212/11, EU:C:2013:270, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 A jelen ügyben, noha az előterjesztő bíróság kérdése a 2015/849 irányelv 1. cikkének (3) bekezdésére vonatkozik, rá kell mutatni, hogy amint az az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, LG-t a 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti pénzmosás bűncselekményének elkövetése miatt ítélték el, amely rendelkezés az alapjogvitával érintett időszakban hatályos 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját a román jogba átültette.
- 45 Továbbá meg kell állapítani, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének és a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének szövege lényegében hasonló.
- 46 E körülmények között ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak hasznos választ lehessen adni, az előterjesztett kérdést úgy kell érteni, mint amely lényegében arra irányul, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kimondja, hogy az e rendelkezés értelmében vett pénzmosás bűncselekményét elkövetheti az érintett jövedelmet létrehozó bűncselekmény elkövetője.
- 47 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jogi rendelkezések értelmezésénél nemcsak a rendelkezés megfogalmazását, hanem a szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek a részét képezi (2018. szeptember 26-i Baumgartner ítélet, C-513/17, EU:C:2018:772, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 A 2005/60 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának tilalmát. Ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdése felsorolja azokat a szándékos elkövetői magatartásokat, amelyek a 2005/60 irányelv értelmében vett pénzmosás bűncselekményének minősülnek.
- 49 A 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjának tárgya a vagyon átváltása vagy átruházása annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, e vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy tevékenysége jogi következményeinek elkerülése céljából nyújtott segítség.
- 50 A 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegéből kitűnik, hogy ahhoz, hogy valakit e rendelkezés értelmében pénzmosás elkövetőjének lehessen tekinteni, e személynek tudnia kell, hogy az említett vagyon bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik.

- 51 Márpedig ez a feltétel csupán azt követeli meg, hogy a pénzmosás elkövetője tudjon arról, hogy az érintett vagyon bűncselekményből származik. Mivel e feltétel szükségszerűen teljesül azon bűncselekmény elkövetője tekintetében, amelyből e vagyon származik, e feltétel nem zárja ki, hogy ezen elkövető a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti pénzmosás bűncselekményének elkövetője is legyen.
- 52 Egyébiránt a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegéből kitűnik, hogy az e rendelkezésben említett konkrét cselekmény többek között vagyon átváltásából vagy átruházásából áll, e vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából.
- 53 Márpedig, mivel az ilyen magatartás olyan többletcselekménynek minősül, amely – e vagyon egyszerű birtoklásától vagy használatától eltérően – nem következik automatikusan azon bűncselekményből, amelyből az említett vagyon származik, azt elkövetheti mind azon bűnelkövető, akitől az érintett vagyon származik, akár valamely harmadik személy.
- 54 A fentiekből következik, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövege nem zárja ki, hogy azon alapbűncselekmény elkövetője, akitől a tisztára mosott vagyon származik, egyben az e rendelkezésben szereplő pénzmosás bűncselekményének elkövetője is legyen.
- 55 Azon szabályozási háttérrel illetően, amelybe a 2005/60 irányelv illeszkedik, emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv elfogadásának időpontjában a 2001/500 kerethatározat volt hatályban. E kerethatározat 1. cikke b) pontjának megfelelően a szervezett bűnözés elleni harc előmozdítására a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy ne tegyenek fenntartásokat, illetve ne tartsák meg azokat többek között a Strasbourgi Egyezmény 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben a súlyos bűncselekmények tekintetében, és mindenesetre azon bűncselekmények tekintetében, amelyek egy évnél hosszabb szabadságvesztés-büntetéssel, illetve szabadságelvonással járó intézkedéssel büntetendők, illetve azokban az államokban, amelyek jogrendszere a bűncselekmények legkisebb büntetési tételét határozza meg, azon bűncselekmények tekintetében, amelyek legalább hat hónapnál hosszabb időtartamú szabadságvesztés-büntetéssel, illetve szabadságelvonással járó intézkedéssel büntethetők.
- 56 A Strasbourgi Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Felek megteszik a szükséges „jogalkotási és egyéb intézkedéseket” aziránt, hogy a belső joguk szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse az e rendelkezésben felsorolt cselekményeket. A Strasbourgi Egyezmény 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett pénzmosás elkövetési magatartása lényegében megegyezik a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett elkövetési magatartással.
- 57 A Strasbourgi Egyezmény 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja feljogosítja a Feleket annak előírására, hogy az e 6. cikk (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények az alapbűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak. Ahogyan az az ezen egyezményhez fűzött magyarázó jelentésből kitűnik, e rendelkezés figyelembe veszi azt a tényt, hogy bizonyos államokban a belső büntetőjoguk alapvető elvei alapján az alapbűncselekmény elkövetője nem követ el további jog sértést az alapbűncselekményből származó jövedelem tisztára mosásával.
- 58 Ebből következik, hogy a 2005/60 irányelv elfogadásának időpontjában a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő cselekmények büntetendővé tétele az alapbűncselekmény elkövetője tekintetében a Strasbourgi Egyezmény szempontjából megengedett volt, de előfordulhatott, hogy a tagállamok a büntetőjogukban nem írták elő e büntetendővé tételt.

Egyébiránt ugyanez a következtetés vonatkozik a Varsói Egyezményre is, amelynek 9. cikke (2) bekezdésének b) pontja előírja, hogy rendelkezni lehet úgy, hogy az e 9. cikk (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmények az alaphűncselekműny elkövetőire nem vonatkoznak.

- 59 A 2005/60 irányelv, amely az 1. cikkének (1) bekezdésében előírja a tagállamok számára azon kötelezettséget, hogy megtiltsanak bizonyos pénzmosást megvalósító cselekményeket, anélkül hogy rendelkezne e tilalom végrehajtásának módjáról, és amely az 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában olyan módon határozza meg a pénzmosást, amely lehetővé, de nem kötelezővé teszi az alaphűncselekműny elkövetőjének büntetendővé tételét az e rendelkezésben előírt cselekmények tekintetében, következésképpen meghagyja a tagállamok számára annak lehetőségét, hogy eldöntsék, szükséges-e az ilyen büntetendővé tétel előírása az irányelv nemzeti jogba való átültetése során.
- 60 E megállapítást megerősíti egyrészt a 2005/60 irányelv (5) preambulumbekendése, amely szerint ezen irányelv célja az volt, hogy „összhangban” legyen a FATF 2003-ban felűlvizsgált és kiterjesztett ajánlásaival. Márpedig ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 45. pontjában rámutatott, ezen ajánlások közül az első szerint az országok rendelkezhetnek úgy, hogy a pénzmosás bűncselekműnye nem vonatkozik azokra a személyekre, akik az alaphűncselekműnyt elkövették, amennyiben ezt belső joguk alapelvei megkövetelik.
- 61 Másrészt, ahogyan azt a főtanácsnok indítványának 41. pontjában jelezte, a 2005/60 irányelv 5. cikke kifejezetten elismeri, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése érdekében a tagállamok az ezen irányelv hatálya alá tartozó területen szigorúbb rendelkezéseket is elfogadhatnak, vagy hatályban tarthatnak. Márpedig e cikk, amely ezen irányelv „Tárgy, hatály és fogalom meghatározások” című I. fejezetében található, a pénzmosás, illetve a terrorizmus finanszírozásának megelőzése érdekében minden, ezen irányelv hatálya alá tartozó területen alkalmazandó (lásd ebben az értelemben: 2016. március 10-i Safe Interenvíos ítélet, C-235/14, EU:C:2016:154, 78. pont).
- 62 Azt is meg kell állapítani, hogy – amint az a 2018/1673 irányelv (1) és (11) preambulumbekendéséből következik – az irányelv célja a pénzmosás elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelem, és arra kötelezi a tagállamokat, hogy a pénzmosáshoz kapcsolódó cselekmények egyes fajtái akkor is büntetendők legyenek, ha elkövetőjük azonos a vagyont létrehozó büntetendő cselekműny elkövetőjével.
- 63 A 2018/1673 irányelv 3. cikkének (5) bekezdése ugyanis előírja, hogy a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a különösen az ezen irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett magatartás bűncselekműnynek minősűljön, ha azt olyan személyek valósítják meg, akik elkövették vagy részt vettek abban a büntetendő cselekműnyben, amelyből a vagyon származik.
- 64 Márpedig meg kell jegyezni, hogy a 2018/1673 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett magatartás leírása megfelel a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett magatartás leírásának.
- 65 Ennélfogva csupán a 2018/1673 irányelv, amelynek átűltetési határideje 2020. december 3-án járt le, vezette be a tagállamok számára az uniós jogból eredő azon kötelezettséget, hogy az alaphűncselekműny elkövetőjét illetően büntetendővé tegyék az ilyen bűncselekműnyekből

származó vagyon átalakítását vagy átruházását a vagyon jogellenes eredetének eltitkolása vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy részére a tettehez fűződő jogkövetkezmények elkerüléséhez való segítségnyújtás céljából.

- 66 Következésképpen a 2005/60 irányelv jogszabályi háttéréből az következik, hogy ezen irányelvvel nem ellentétes az, ha valamely tagállam úgy ülteti át belső jogába a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját, hogy az alaphüncselekmény elkövetője tekintetében büntetendővé teszi a pénzmosás hüncselekményét a nemzetközi kötelezettségvállalásainak és belső joga alapelveinek megfelelően.
- 67 Ezt a megállapítást a 2005/60 irányelv célja is megerősíti.
- 68 A Bíróság ugyanis e tekintetben megállapította, hogy a 2005/60 irányelv fő célja a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzése, ahogyan az az irányelv címéből és preambulumbekendéseiből is kitűnik, valamint abból a tényből, hogy ezen irányelvet az FATF ajánlásainak az Unióban való alkalmazása és kötelezővé tételére irányuló nemzetközi összefüggésben fogadták el (lásd: 2017. május 4-i El Dakkak és Intercontinental ítélet, C-17/16, EU:C:2017:341, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 69 A 2005/60 irányelv rendelkezései így megelőző jellegűek annyiban, amennyiben egy kockázatalapú megközelítést alapul véve a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni hatékony küzdelem céljából, valamint a pénzügyi rendszer szilárdságának és épségének a megőrzése céljából megelőző és visszatartó erejű intézkedések összességének megállapítására irányul. Ezen intézkedéseket e tevékenységek azáltal történő elkerülésére, vagy legalábbis – amennyire lehetséges – azok megakadályozására szánják, hogy e célból valamennyi olyan szakaszban, amelyeket az említett tevékenységek magukban foglalhatnak, akadályokat állítanak fel a pénzmosást végzők és a terrorizmus finanszírozói számára (2018. január 17-i Corporate Companies ítélet, C-676/16, EU:C:2018:13, 26. pont).
- 70 Mindazonáltal, noha – ahogyan az a 2005/60 irányelv (1) preambulumbekendéséből kitűnik – ezen irányelv a büntetőjogon alapuló megközelítés mellett „a pénzügyi rendszeren keresztül történő megelőző erőfeszítéseket” jelent, ezen irányelvnek a nemzeti jogba való átültetése annak előírásával, hogy az ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében említett pénzmosást megvalósító cselekmények hüncselekményeknek minősülnek, hatékonyan járul hozzá a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemhez, valamint a pénzügyi rendszer szilárdságának és épségének a megőrzéséhez, ennél fogva összhangban áll az irányelv célkitűzéseivel.
- 71 Az alaphüncselekmény elkövetője tekintetében a pénzmosás hüncselekményének büntetendővé tétele ugyancsak összhangban van a 2005/60 irányelv célkitűzéseivel, mivel – ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 43. pontjában lényegében rámutatott – e büntetendővé tétel alkalmas arra, hogy megnehezítse a hüncselekményből származó vagyonoknak a pénzügyi rendszerbe való juttatását, így hozzájárul a belső piac megfelelő működésének biztosításához.
- 72 Következésképpen a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegére, ezen irányelv jogszabályi háttérére, valamint az általa követett célra tekintettel az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam úgy ülteti át e rendelkezést a belső jogába, hogy az alaphüncselekmény elkövetője tekintetében büntetendővé teszi a pénzmosás hüncselekményét. Ugyanez a megállapítás vonatkozik

a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontjára is, mivel ez utóbbi irányelv e tekintetben csupán arra korlátozódott, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának helyébe lépjen, annak lényeges módosítása nélkül.

- 73 Mivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az ilyen értelmezés esetleg nem egyeztethető össze a *ne bis in idem* elvével, emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a Charta rendelkezéseinek címzettjei az uniós intézmények, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az uniós jogot hajtják végre.
- 74 Emlékeztetni kell arra is, hogy a *ne bis in idem* elvét az EJEE hetedik kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikke és a Charta 50. cikke írja elő, amely úgy rendelkezik, hogy „[s]enki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték”.
- 75 Jóllehet – amint azt az EUSZ 6. cikk (3) bekezdése megerősíti – az EJEE által biztosított alapvető jogok az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei, és ugyan a Charta 52. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Chartában foglalt, az EJEE által biztosított jogoknak megfelelő jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokkal, amelyek az említett egyezményben szerepelnek, ez az egyezmény nem minősül az uniós jogrendbe szervesen beépülő jogforrásnak addig, amíg az Unió nem csatlakozott hozzá. A Charta 52. cikkéhez fűzött magyarázatok szerint e cikk (3) bekezdésének célja a Charta és az EJEE közötti szükséges összhang biztosítása, „anélkül hogy mindez hátrányosan befolyásolná az uniós jognak és az Európai Unió Bíróságának az autonómiáját” (2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 24. és 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 76 Ennélfogva az előterjesztett kérdés vizsgálatát kizárólag a Chartában, és különösen az 50. cikkében biztosított alapvető jogokra tekintettel kell elvégezni (2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 77 Magából a Charta 50. cikkének szövegéből az következik, hogy az tiltja, hogy ugyanazon személyt ugyanazon bűncselekmény miatt többször eljárás alá vonják vagy szankcionálják (2017. április 5-i Orsi és Baldetti ítélet, C-217/15 és C-350/15, EU:C:2017:264, 18. pont; 2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 36. pont).
- 78 Ami különösen az ugyanazon bűncselekmény miatti eljárás tilalmát illeti (az „*idem*” feltétel), a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az ugyanazon jogsértés fennállásának megítéléséhez a terhelt jogerős felmentését vagy elítélését megalapozó történeti tényállás, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő konkrét körülmények vagy magatartások együttesének azonossága minősül releváns szempontnak. A Charta 50. cikke tehát tiltja, hogy ugyanazon tényállás alapján különböző eljárásokban több büntető jellegű szankciót szabjanak ki (lásd: 2018. március 20-i Menci ítélet, C-524/15, EU:C:2018:197, 35. pont; 2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 79 Annak meghatározásához, hogy fennáll-e a körülményeknek ilyen együttese, a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak meg kell határozniuk, hogy a két eljárás tényállása egymáshoz időben, térben és tárgyuk szerint elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének minősül-e (lásd analógia útján: 2007. július 18-i Kraaijenbrink ítélet, C-367/05, EU:C:2007:444, 27. pont; 2010. november 16-i Mantello ítélet, C-261/09, EU:C:2010:683, 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 80 Ezenkívül az ugyanazon jogsértés fennállásának megállapítása szempontjából a tényállás nemzeti jog szerinti jogi minősítése vagy a védett jogi tárgy nem releváns, mivel a Charta 50. cikke által nyújtott védelem terjedelme nem változhat tagállamról tagállamra (2018. március 20-i Menci ítélet, C-524/15, EU:C:2018:197, 36. pont; 2018. március 20-i Garlsson Real Estate és társai ítélet, C-537/16, EU:C:2018:193, 38. pont).
- 81 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Charta 50. cikkével nem ellentétes az, hogy az alaphüccselekmény elkövetőjével szemben a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában említett pénzmosás hüccselekménye miatt eljárást indítsanak, amennyiben az eljárás alapjául szolgáló tényállás nem azonos az alaphüccselekmény tényállásával, e tényállások azonosságát pedig a jelen ítélet 78–80. pontjában kifejtett szempont alapján kell értékelni.
- 82 Márpedig, ahogyan arra a főtanácsnok az indítványának 52. és 53. pontjában lényegében rámutatott, a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett pénzmosás – vagyis a vagyon átváltása vagy átruházása annak ismeretében, hogy az hüccselekményből vagy ilyen hüccselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen hüccselekmény elkövetésében részt vevő személy tevékenysége jogi következményeinek elkerülése céljából nyújtott segítség – az alaphüccselekménytől különálló hüccselekménynek minősül, még akkor is, ha a pénzmosást az alaphüccselekmény elkövetője valósítja meg.
- 83 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdése a) pontjának alkalmazása keretében a kérdést előterjesztő bíróságnak ügyelnie kell arra, hogy tiszteletben tartsák a *ne bis in idem* elvét, valamint az alapügy vádlottjai számára a Charta által biztosított valamennyi releváns elvet és alapvető jogot (lásd ebben az értelemben különösen: 2015. szeptember 8-i Taricco és társai ítélet, C-105/14, EU:C:2015:555, 53. pont; 2018. június 5-i Kolev és társai ítélet, C-612/15, EU:C:2018:392, 68. pont), különösen a hüccselekmények és büntetések törvényességének elvét (2017. december 5-i M. A. S. és M. B. ítélet, C-42/17, EU:C:2017:936, 52. pont), valamint a büntetések arányosságának a Charta 49. cikkében rögzített elvét.
- 84 Az alapügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata a Charta 50. cikke alkalmazhatóságának megvizsgálása, és ennek alapján annak ellenőrzése, hogy az alaphüccselekménnyel kapcsolatban jogerős büntetőítélet született-e, amelyben kimondták az elkövető felmentését vagy elítélését. A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megvizsgálása, hogy az alaphüccselekményre vonatkozó büntetőeljárás lezárása ténylegesen jogerős büntetőítéletnek minősül-e.
- 85 A Charta 50. cikke tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak megvizsgálása, hogy az alaphüccselekményt, vagyis az adócsalást képező tényállás nem azonos-e azon tényállással, amely miatt LG ellen a 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján eljárás van folyamatban, tekintettel a jelen ítélet 78–80. pontjában szereplő pontosításokra. A *ne bis in idem* elvének megsértése kizárt abban az esetben, ha megállapítást nyer, hogy az LG-vel szemben a 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján pénzmosás miatt indított eljárás alapjául szolgáló tényállás nem azonos az adócsalás alaphüccselekmény tényállásával, ahogyan az a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnni látszik.

- 86 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kimondja, hogy az e rendelkezés értelmében vett pénzmosás bűncselekményét elkövetheti az érintett jövedelmet létrehozó bűncselekmény elkövetője.

A költségekről

- 87 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kimondja, hogy az e rendelkezés értelmében vett pénzmosás bűncselekményét elkövetheti az érintett jövedelmet létrehozó bűncselekmény elkövetője.

Aláírások